

Wie vindt wát?

Een overzicht van standpunten over het sociaal domein uit de verkiezingsprogramma's voor de Tweede Kamerverkiezingen (maart 2021) van VVD, CDA, D66, GroenLinks (GL), SP, PvdA, CU, Partij voor de Dieren (PvdD), 50PLUS, SGP, DENK en PVV.

Uitgelicht zijn deze zeven deelthema's:

- de wijk: sociale basis, veiligheid en leefbaarheid, wonen-zorg, energietransitie
- gezondheid en preventie
- digitalisering, data en privacy
- wonen
- vluchtelingen/statushouders
- onderwijsachterstanden, voor- en buitenschoolse opvang
- bestaanszekerheid, armoede en schulden

Partij	DE WIJK: SOCIALE BASIS, VEILIGHEID EN LEEFBAARHEID, WONEN-ZORG, ENERGIETRANSITIE
VVD	<ul style="list-style-type: none"> • Meer buurtrechtspraak in probleemwijken. • Aanpak van ondermijning in de wijk door repressie, preventie en onderuit halen van het verdienmodel van criminelen. • Eerder in beeld brengen van jongeren die betrokken zijn bij drugshandel. • Broertjes en zusjes van zeer overlastgevende jongeren worden begeleid om te voorkomen dat ook zij afglijden richting criminaliteit. • Normbesef en in het gareel brengen van criminele jongeren.
CDA	<ul style="list-style-type: none"> • In iedere gemeente een maatschappelijk initiatiefrecht of uitdaagrecht voor burgers die met elkaar een taak – en het bijbehorende budget – van de gemeente willen overnemen omdat ze een beter plan hebben. • Laagdrempelige sport- en bewegingsactiviteiten in de wijk voor mensen die door armoede of andere beperkingen weinig of niet sporten. De coaches hebben oog voor de (talent)ontwikkeling van kinderen en jongeren. • We gaan lokaal en provinciaal sportverenigingen, buurthuizen en oefenlokalen actief ondersteunen en ontzorgen in de energietransitie. • Wij willen dat scholen, bedrijven en verenigingen vaker een beroep doen op ouderen om als vrijwilliger, coach of mentor hun kennis en ervaring te delen met jongere generaties. • We zetten het landelijke Actieplan 'Een tegen eenzaamheid' voort. • We stimuleren lokale initiatieven die samenhangen met de nationale diensttijd voor jongeren. • In iedere gemeente komt een loket voor burgers die zichzelf niet kunnen redden in het contact met overheden en uitvoeringsorganisaties. • Voor een groot deel van de jongeren is de straat een harde leerschool. Door problemen thuis of op school belanden ze al jong op het verkeerde pad. Heropvoeding en vroeg ingrijpen is nodig om verdere problemen te voorkomen. • CDA komt met een Deltaplan tegen ondermijning. Reservering van 400 miljoen euro.

D66	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenten kunnen samen met GGD, zorgverzekeraars en welzijnsorganisaties sociale en medische problemen in samenhang oplossen. • Er komt een landelijk preventie-akkoord Mentale Gezondheid, met aandacht voor het vergroten van de mentale vaardigheden van jongeren. Herstelacademies kunnen als laagdrempelige opvang dienen voor mensen die willen werken aan herstel. • Meer woon/zorgcombinaties. We willen dat gemeenten en het Rijk stimuleren dat woningcorporaties, zorgorganisaties en welzijnsorganisaties met elkaar samenwerken.
GL	<ul style="list-style-type: none"> • Iedere inwoner krijgt een stem in het aanpakken van de klimaatcrisis, onder andere door deel te nemen aan burgerberaden. • We investeren in betere samenwerking binnen en buiten de zorg en in hulpverlening op plaatsen waar problemen het eerst kunnen worden gesignaleerd. Bijvoorbeeld met maatschappelijk werkers bij de huisarts en op school. • Ontmoeting in de wijk is cruciaal voor een gezonde lokale democratie. Om dit te stimuleren, zorgen we voor nieuwe ontmoetingsplekken (zoals buurthuizen) waar die zijn verdwenen en betere ondersteuning van de bestaande. • Criminaliteitsbestrijding door te investeren in opvoedingsondersteuning, onderwijs, jeugd- en jongerenwerk en jeugdzorg en de samenwerking daarvan met de politie.
SP	<ul style="list-style-type: none"> • We willen dat de ouderen voortaan kunnen kiezen tussen goede zorg thuis, of een fijne plek in de kleinschalig Zorgbuurthuis. Daar is bovendien een inloopfunctie voor de hele buurt. • Rechtspraak dichterbij de mensen, met Huizen van het recht door het hele land.
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • Veel meer wijkagenten. Een wijkagent per 5.000 inwoners is het absolute minimum. • Geef bewoners invloed op de prioriteiten van de politie in hun wijk. • We pakken dakloosheid aan door meer opvanglocaties te realiseren. • Gemeenten die door corona meer kwetsbaren moeten ondersteunen terwijl inkomsten wegvallen, krijgen de ruimte om voorzieningen in de wijk overeind te houden.
CU	<ul style="list-style-type: none"> • Een wettelijk recht op een buurthuis. Een plek om elkaar te ontmoeten, is belangrijk voor de wijk. • Meer buurt- en dorpshuizen. Gemeenten ontvangen meer middelen om een basisaanbod van activiteiten te organiseren in buurt- en dorpshuizen, gericht op verbinding en ontmoeting tussen alle wijkbewoners, en ook aan aanbod voor ouderen, ggz in de wijk en andere zorgvragers. • Een Fonds voor de samenleving met een investering van 100 miljoen. Het fonds wordt toegevoegd aan de middelen voor gemeenten en kan lokaal naar eigen inzicht worden ingezet, zonder de hokjes van de verschillende wetten. Het gaat om initiatieven die de verbondenheid en de zorgzaamheid in de samenleving versterken. • Ruim baan voor burgercoöperaties. • Aanpakken van eenzaamheid. • 1 miljard naar ouderenhofjes en generatiewoningen. • Ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers op allerlei manieren. • Bewegen in openbare ruimte. • Meer vertrouwen in eigenaarschap voor werkers en de zorg en welzijn. • Housing first al leidend principe bij begeleiding van daklozen. • Jongerenregisseurs voor (zwerf-)jongeren die tussen wal en schip raken bij het vinden van een huis, opleiding, inkomen en zorg. • Investeren in • GGZ in de wijk • Voorkom energiearmoede. • Meer wijkagenten.

	<ul style="list-style-type: none"> • Probleemgericht in plaats van incidentgericht. Maatschappelijke vraagstukken worden niet opgelost door bij incidenten politie in te zetten, maar vragen goede samenwerking en investeringen in zorg, jeugdwerk, ggz en welzijn, allereerst op lokaal niveau.
PvdD	<ul style="list-style-type: none"> • In elke wijk wordt ruimte gemaakt voor sportvoorzieningen voor jongeren. Op jongerencentra wordt niet langer bezuinigd. • Sociaal werk wordt voldoende ondersteund door de overheid en meer geïntegreerd in het overige zorgaanbod: waar sociaal werkers psychosociale klachten op tijd herkennen, kunnen ergere problemen voorkomen worden.
50PLUS	<ul style="list-style-type: none"> • Er moeten kleinschalige woonvormen met zorg worden gebouwd in veilige, groene en leefbare wijken. • De zorg wordt dichtbij georganiseerd zodat verpleeghuiszorg en kleine specialistische ingrepen thuis kunnen plaatsvinden. • Drempelvrije wijkteams waarin welzijn en zorg bij elkaar gebracht zijn. • Gemeentelijke ouderencoaches helpen ouderen met internet, administratie en alfabetiseringsprogramma's. • Gemeenten zijn verplicht een woon leef-visie te ontwikkelen voor de komende 20 jaar.
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentelijke stimuleringsregeling voor structurele ondersteuning van alle vrijwillige inzet. • Gemeenten moeten voor maatschappelijke ondersteuning adequaat en eerlijk worden gecompenseerd door de Rijksoverheid. • Op regionaal en lokaal niveau moet er een duidelijke visie op wonen, zorg en welzijn worden ontwikkeld. • Er is meer aandacht nodig voor 'reablement'. Dit betekent dat ouderen worden geholpen om hu fysieke, mentale en sociale functionaliteit te hervinden, wat de kwaliteit van leven kan verhogen. • Gemeenten kunnen meer werk maken van het versterken van de eigen kracht en regie van jongeren en hun sociale netwerk. Ook is nodig dat gemeenten veel strikter afbakenen wat zij als jeugdhulp zien en wat niet. • De norm van 1 wijkagent op elke 5.000 inwoners is te laag. Het is hoog tijd dat elk dorp of elke stadswijk ook écht zijn wijkagent heeft.
DENK	<ul style="list-style-type: none"> • Een plan van aanpak voor de maatschappelijke opvang, gefinancierd door het Rijk, gemeenten en zorgverzekeraars waarbij dak- en thuislozen in een stabiele mix komen van wonen, zorg en dagbesteding. • Investeren in de sociale advocatuur en de gesubsidieerde rechtsbijstand. • Investeren in wijkagenten. • Een fikse investering in jongerenwerk teneinde ontsporing van jongeren tegen te kunnen gaan. • Inzet op preventie van radicalisering, met meer aandacht voor de voedingsbodem van radicalisering. • Dat er een basisnorm wordt vastgesteld voor de verschillende onderdelen in het sociaal domein. • Investeringen in prachtwijken (zie ook bij thema wonen)
PVV	<ul style="list-style-type: none"> • Stoppen met de onbetaalbare energietransitie • Geen subsidies meer aan multiculti-clubs • Tienduizenden nieuwe ouderenwoningen. • Zero-tolerance voor straattuig. • Politiebureaus en politieagenten terug in de wijken. • 10.000 extra politieagenten zichtbaar op straat. • Leger waar nodig inzetten om de straten van Nederland terug te veroveren.

GEZONDHEID/PREVENTIE

VVD	<ul style="list-style-type: none"> • Meer gebruik van data door zorgverzekeraars om een ziekteverloop beter te voorspellen en daarmee beter in te zetten op preventie. • Afspraken met producenten van levensmiddelen en supermarkten over het gezonder maken van producten én het meer promoten van gezonde producten. • De mogelijkheid voor ieder kind om te sporten bij een vereniging. • Een wettelijke plicht voor kinderopvangcentra om ongevaccineerde kinderen te weigeren bij een te lage vaccinatiegraad.
CDA	<ul style="list-style-type: none"> • Voor een gezondere voeding komen er maxima aan de hoeveelheid toegevoegde suiker en zout in voedselproducten. • Wij willen kinderen beter beschermen tegen ongewenste en ongezonde invloeden van commercie en marketing, slechte voeding en verslaving. • Wij zorgen dat de buurtsportcoaches hun werk kunnen blijven doen. Zij bieden laagdrempelige sport- en bewegingsactiviteiten in de wijk voor mensen die door armoede of andere belemmeringen weinig of niet sporten. • Wij willen regionale preventiefondsen waarin gemeenten, zorgkantoren, verzekeraars en (zorg)organisaties gezamenlijk investeren in preventie en gezond leven en vervolgens gezamenlijk delen in de opbrengsten van lagere zorgkosten.
D66	<ul style="list-style-type: none"> • Rookvrije generatie: alleen tabaksspecialzaken een vergunning voor verkoop. Rookverbod bij sportparken, stadions en rond de ingang van ziekenhuizen en verpleeghuizen. • Belasting op suikerhoudende dranken en de accijnzen op tabak verhogen. • Afspraken met producenten over de maximale hoeveelheid zout, suiker en vet in producten. • Gezond voedingspatroon stimuleren door fruit en gezonde lunches aan te bieden op scholen. • Minimaal twee uur per week bewegingsonderwijs door een vakdocent op basisscholen. • Medische preventie moet worden vergoed vanuit de Zorgverzekering.
GL	<ul style="list-style-type: none"> • We besteden een vast percentage van de regionale zorgbudgetten aan preventie. • We bouwen een rookvrije generatie door de accijnzen op tabak te verhogen en parken, speeltuinen en terrassen rookvrij te maken. Tabak wordt niet meer in supermarkten verkocht maar in aparte winkels. • We maken groente en fruit goedkoper door het schrappen van de btw. • Leerlingen op de basisschool krijgen gratis schoolfruit. • We normeren de maximale hoeveelheid zout, verzadigd vet en suiker in junkfood en voeren een suikertaks in voor frisdranken. Alle verpakkingen krijgen een nutri-score die aangeeft hoe gezond een product is.
SP	<ul style="list-style-type: none"> • De sociaaleconomische gezondheidsverschillen gaan we verkleinen. We zetten meer in op preventie. • De belasting op gezonde voeding gaat omlaag. • Preventieve middelen waarvan het nut is aangetoond komen voortaan in het verzekerde pakket.
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • Preventie in het basispakket • Er komt een wettelijk verbod op alle marketing voor ongezonde producten gericht op kinderen. • Een rookvrije generatie Tabak en alcohol maken we duurder. • Voor mensen met een lagere inkomens wordt lidmaatschap van de sportclub gratis. • Gym op iedere basisschool. De keuze om wel of geen bewegingsonderwijs aan te bieden, valt buiten de vrijheid van het onderwijs. • Nultarief BTW op groente en fruit. Tabak en alcohol maken we duurder. Er komt een suikertaks.
CU	<ul style="list-style-type: none"> • Nationaal preventieakkoord doorzetten. • Rookvrije generatie. • Verbod op alcoholreclame.

	<ul style="list-style-type: none"> • Verbod op ongezonde marketing. Kindermarketing wordt alleen nog toegestaan voor producten van de Schijf van Vijf • Er komen extra middelen voor gemeenten voor het inrichten van openbare beweegplekken en sportaccommodaties. • Gezonde keuzes bevorderen: met fiscale prijsprikkels en een suikertaks.
PvdD	<ul style="list-style-type: none"> • In elke wijk wordt ruimte gemaakt voor sportvoorzieningen voor jongeren, zoals openbare voetbal- en basketbalveldjes en skateparkten. Op jongerencentra wordt niet langer bezuinigd. • Mantelzorgers worden financieel ondersteund en er komt extra aandacht voor het tegengaan van overbelasting van mantelzorgers.
50PLUS	<ul style="list-style-type: none"> • Wij willen preventief stevig inzetten op drempelvrije wijkteams. • Mantelzorgers moeten goede ondersteuning krijgen. Zonder gezonde mantelzorgers kunnen kwetsbare mensen niet thuis blijven wonen.
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • Betere ondersteuning voor vrijwilligers en mantelzorgers
DENK	<ul style="list-style-type: none"> • DENK stelt voor om door middel van een stevig pakket aan maatregelen het Preventieakkoord een structureel karakter te geven in een Nationaal Preventiefonds, dat zich richt op sociaal kwetsbare groepen en de mensen met de grootste zorgafname. • Zorg kan betaalbaar blijven als we de grootste zorgafnemers preventief behandelen en de drempel voor primaire vroegtijdige zorg verlagen. Door onder meer afschaffing eigen risico en verlaging eigen bijdrage en zorgverzekeringspremie. • Het inzetten op preventie en behoud geestelijke gezondheid.
PVV	<ul style="list-style-type: none"> • Ouderenzorg is één wet. • Zorg voor mensen met levenslange beperking regelen in één wet. • Afschaffen eigen risico voor iedereen. • Geen wachtlijsten ggz en gespecialiseerde jeugdzorg • Zorg moet een nationale topprioriteit worden (salaris, extra zorgmedewerkers, bonussen, geen concurrentie)

Partij	DIGITALISERING, DATA EN PRIVACY
VVD	<ul style="list-style-type: none"> • De VVD wil dat het onderwijs, de zorg en de rechtspraak veel beter gebruik maken van digitalisering. Zo wil VVD de zorg waar mogelijk digitaal aanbieden.
CDA	<ul style="list-style-type: none"> • Het CDA zegt dat we meer dan ooit met elkaar verbonden zijn, maar dat het wel belangrijk is dat iedereen digitaal mee kan doen. Daarom zet de partij in op digitaal burgerschap, waarin mensen ook worden gewezen op privacy en digitale grondrechten. • Digitalisering kan de zorg voor patiënten verbeteren, zorgverleners ondersteunen en kosten besparen. Ook binnen domeinen als educatie en rechtspraak spelen digitalisering een belangrijke rol in het verkiezingsprogramma.
D66	<ul style="list-style-type: none"> • D66 wil dat iedereen de juiste vaardigheden heeft om mee te doen in de digitale samenleving. Dat wil ze realiseren door te investeren in educatie voor alle generaties.
GL	<ul style="list-style-type: none"> • Het mkb is de banenkampioen van Nederland en hulp bij digitalisering biedt veel kansen. GL ziet digitalisering gecombineerd met infrastructuur als middel voor een circulaire economie.
SP	<ul style="list-style-type: none"> • De SP vindt dat we data van mensen beter moeten beschermen, omdat persoonlijke data een verdienmodel van techbedrijven zijn geworden.
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • PvdA wil met het internet de barrières verkleinen binnen de zorg, onderwijs en cultuur. PvdA vindt het van groot belang dat iedereen digitaal mee kan doen. Iedereen heeft recht op toegang tot internet, omdat dit in toenemende mate een voorwaarde is om bijvoorbeeld educatie te volgen of een baan te vinden.
CU	<ul style="list-style-type: none"> • CU wil een digitaliseringsagenda voor het onderwijs. Er komt geld voor het primair en voortgezet onderwijs beschikbaar.

PvdD	<ul style="list-style-type: none"> Automatisering levert veel tijd op en digitalisering zorgt voor een kleinere wereld, waarin we nauw met elkaar in contact staan en informatie altijd binnen handbereik is.
50PLUS	<ul style="list-style-type: none"> Digitiseringslessen voor niet-digivaardige mensen. Gemeentelijke ouderencoaches helpen ouderen met internet.
SGP	<ul style="list-style-type: none"> Zorg op afstand moet worden bevorderd. Opschaling van digitale innovaties. E-Health behandelingen moeten adequaat worden vergoed.
DENK	<ul style="list-style-type: none"> Digitale discriminatie wordt doorgelicht en aangepakt. Een verbod op discriminerende algoritmes.
PVV	<ul style="list-style-type: none"> Digitale schandpaal voor daders van gewelds- en zedenmisdrijven.

Partij	WONEN
VVD	<ul style="list-style-type: none"> De bereikte successen in de woningmarkt van de afgelopen decennia dreigen verloren te gaan. VVD wil een korting op de verhuurderheffing. Meer marktwerking, als middel om de woningbouwproductie flink op te schalen. We passen het puntenstelsel voor huurwoningen alleen nog toe op woningcorporaties, zodat het voor investeerders zoals pensioenfondsen aantrekkelijk is te investeren in het middensegment. VVD pleit voor een opkoopbescherming waarmee gemeenten een rem zetten op het opkopen van huizen voor (buitenlandse) investeerders om zo meer koopwoningen beschikbaar te houden voor starters en middeninkomens. We richten een nationaal bouwfonds op en verlagen de lasten voor bouwers. Ook komen er strikte prestatie-afspraken met provincies en gemeenten om meer woningen te realiseren.
CDA	<ul style="list-style-type: none"> Totale afschaffing van de verhuurderheffing. Meer regulering, bijvoorbeeld met maximale huurstijging of een puntensysteem voor het gehele vrije segment. Het CDA pleit voor het van bovenaf aanwijzen van locaties voor woningbouw. Heroprichting van een apart ministerie voor wonen, milieu en ruimtelijke ordening.
D66	<ul style="list-style-type: none"> Er is een schreeuwend tekort aan betaalbare woningen. D66 wil de helft van de verhuurderheffing teruggeven aan corporaties middels een speciaal fonds. Meer regulering. Het van bovenaf aanwijzen van locaties voor woningbouw.
GL	<ul style="list-style-type: none"> Nederland zit in een wooncrisis. GL wil een afschaffing van de verhuurderheffing. Het vrijgekomen geld moet niet alleen aan extra woningen worden besteed, maar ook aan verduurzaming. GL pleit voor de afschaffing van de markttoets. Met deze procedure moeten corporaties toetsen of marktpartijen een woonopgave laten liggen. Als dat niet het geval is, mag de corporatie geen middenhuurwoningen bouwen. GL wil meer regulering, bijvoorbeeld met maximale huurstijging of een puntensysteem voor het gehele vrije segment, hetgeen de betaalbaarheid van de vrijesectorwoningen aanzienlijk moet verbeteren. Heroprichting van een apart ministerie voor wonen, milieu en ruimtelijke ordening
SP	<ul style="list-style-type: none"> Totale afschaffing van de verhuurderheffing. Het vrijgekomen geld moet niet alleen aan extra woningen worden besteed, maar ook aan verduurzaming. Heroprichting van een apart ministerie voor wonen, milieu en ruimtelijke ordening.
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> Het fundamentele grondrecht op betaalbaar wonen staat onder grote druk. Totale afschaffing van de verhuurderheffing. Het vrijgekomen geld moet niet alleen aan extra woningen worden besteed, maar ook aan verduurzaming.

	<ul style="list-style-type: none"> • Meer regulering. • Meer landelijke regie over de woningbouw. • PvdA wil een opkoopbescherming, aangevuld met een woonplicht. • Heroprichting van een apart ministerie voor wonen, milieu en ruimtelijke ordening
CU	<ul style="list-style-type: none"> • Versnelling woningbouw: 100.000 per jaar. • Verhuurderheffing van tafel voor meer huurwoningen. • Ruim baan voor woningcorporaties om te investeren in middeldure huurwoningen. • Solidariteit tussen wijken en gemeenten: niet alleen goedkope woningen in goedkope wijken. • 1 miljard extra voor ouderenwoningen. • Geen discriminatie op de woningmarkt. • Bescherm de middenhuur: puntenstelsel tot huur van 1000 euro per maand. • Vervang huurtoeslag door op inkomen gebaseerde eigendomsneutrale ondersteuning. • Voorkom energiearmoede,
PvdD	<ul style="list-style-type: none"> • PvdD wil een afschaffing van de verhuurderheffing. Het vrijgekomen geld moet niet alleen aan extra woningen worden besteed, maar ook aan verduurzaming. • Meer regulering. • Huizen zijn om in te wonen, niet om een slaatje uit te slaan. • Heroprichting van een apart ministerie voor wonen, milieu en ruimtelijke ordening.
50PLUS	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte woon leef-visie voor gemeenten. • Apert ministerie voor wonen en ruimtelijke ordening • Prestatieafspraken tussen Rijksoverheid en gemeenten. • Prestatieafspraken tussen gemeenten en corporaties worden een resultaatsverplichting. • Woningcorporaties krijgen ruimte ook te gaan bouwen in de lage vrije sector. • De regeling passend toewijzen moet verruimd worden. • Het geld van de verhuurderheffing wordt ingezet om problemen op de woningmarkt op te lossen. • Jaarlijkse huurverhogingen blijven de komende vier jaren beperkt tot de inflatieaanpassingen. • Fiscale stimulering van kangoeroewoningen en mantelzorgwoningen en groepswonen.
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • De heffingsvermindering op de verhuurderheffing moet uitgebreid worden. • Woningcorporaties krijgen meer mogelijkheden ook te bouwen voor andere groepen dan mensen met een laag inkomen. • Het Rijk moet, gezamenlijk met de decentrale overheden, erop toezien dat er voldoende huizen beschikbaar komen voor alle segmenten van de woningmarkt.
DENK	<ul style="list-style-type: none"> • Afschaffen van de verhuurderheffing. • Huisuitzettingen aan banden leggen. • Sloop, verkoop en liberalisatie van sociale huurwoningen wordt beperkt. • Woningcorporaties gaan zich richten op hun kerntaak: goede en betaalbare sociale huurwoningen. • De huurstijgingen worden aan banden geld. Huurstijging voor de laagste inkomensgroep mag maximaal het inflatiepercentage zijn, • Een minister van Volkshuisvesting. • Een Volkshuisvestingsfonds waarin de regering structureel 1 miljard euro reserveert voor de woningbouw. • Aandacht voor prachtwijken. Denk wil meer geld inzetten om wijken die door opeenvolgende kabinetten in de kou zijn gezet, te verbeteren. • Keiharde aanpak woningmarktdiscriminatie.
PVV	<ul style="list-style-type: none"> • De regie voor de woningbouw terug naar het Rijk • Er komt een minister van Wonen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Méér sociale huurwoningen bouwen en méér middenhuur-woningen. • Méér koopwoningen bouwen. • Lagere huren • Geen woningen voor statushouders
--	--

Partij	VLUCHTELINGEN: STATUSHOUDERS
VVD	<ul style="list-style-type: none"> • Aanscherping van het huisvestingsbeleid voor statushouders. Zij verhuizen na het azc niet automatisch meer door naar een sociale huurwoning en krijgen geen voorrang. Pas als zij voortvarend bezig zijn met de inburgering op speciale integratielocaties, bijvoorbeeld door een opleiding af te ronden of zicht hebben op werk, kunnen zij doorstromen naar een eigen huurwoning. • Bijstand in natura zolang nieuwkomers op de integratielocaties wonen. • Verhogen van de taaleis in de bijstand (B1 niveau). • Verplichting voor huwelijksmigranten om vóór hun komst naar Nederland succesvol het basisexamen inburgering te doorlopen. • Belonen van statushouders die ingeburgerd zijn en zelfstandig in het eigen inkomen kunnen voorzien.
CDA	<ul style="list-style-type: none"> • Nationaal compliment voor inburgeringstoets (jongere middelbaar scholieren) • Koppelen van maatje aan nieuwkomers via vrijwilligersnetwerken en jongeren die hun nationale dienstdienst vervullen. • Integratiebeleid wordt uitgebreid naar tweede en derde generaties, voor zover die door achterstanden of taalproblemen nog onvoldoende meekomen in de samenleving.
D66	<ul style="list-style-type: none"> • In de asielopvang krijg je vanaf dag één les in de Nederlandse taal. Ook als je asielpcedure nog loopt. • Vrijwilligerswerk wordt voor asielzoekers makkelijker. • Voor kinderen in de asielopvang wordt een vast zomerschoolprogramma ingesteld. • We investeren in het aanleggen van een sociale infrastructuur rondom opvanglocaties. • Meedoen vanaf dag één geldt ook voor gezinsmigranten die zich permanent vestigen in Nederland.
GL	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdens de asielpcedure kunnen mensen taallessen en andere cursussen volgen. • Mensen moeten in de asielpcedure de mogelijkheid krijgen om vrijwilligerswerk te doen of worden voor een tijdelijke baan gematcht met werkgevers die vacatures hebben. • Wie een asielsstatus krijgt, moet zo snel mogelijk onderdeel uitmaken van de Nederlandse samenleving. Dat betekent geen marktwerking in het taal- en inburgeringsonderwijs, goede en persoonlijke begeleiding naar opleiding of werk en een betere erkenning van diploma's die in het buitenland zijn behaald.
SP	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk Nederlands leren en kunnen integreren. • Het verblijfsrecht van in ons land gewortelde kinderen gaan we wettelijk regelen.
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • Alle nieuwkomers moeten Nederlands leren om in dit land goed samen te kunnen leven. Van nieuwkomers verwachten we wat we van elke Nederlander verwachten: dat je je best doet, dat je je gedraagt en dat je opkomt voor de vrijheden en grondrechten van een ander. • We beschermen nieuwkomers tegen groepsdruk.
CU	<ul style="list-style-type: none"> • Betere integratie door kleinschalige lokale opvang, in plaats van grote asielzoekerscentra. • Doorgaan met nieuwe inburgeringswet. • Ontzorgend en activerend stelsel van inburgering. • Taalles meteen vanaf het beging. • Meer mentale hulp. • Goed burgerschapsonderwijs bij inburgering.
PvdD	<ul style="list-style-type: none"> • De huisvesting van mensen met verblijfsrecht vindt zorgvuldig plaats: evenredige verdeling over gemeenten, waar het kan op wijkniveau.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kleinschalige mengvormen waarbij bijvoorbeeld studenten en nieuwkomers complex delen. • Voldoende begeleiding die leidt tot betere integratie en wederzijds begrip in de wijk.
50PLUS	<ul style="list-style-type: none"> • Snelle doorloopprocedures waarmee vluchtelingen eerder weten waar ze aan toe zijn.
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • Ruimte voor kleinschalige opvanglocaties. • Aantal statushouders in een gemeente mag niet onevenredig groot zijn in verband met oplopende spanningen.
DENK	<ul style="list-style-type: none"> • Elke nieuwkomer burgert in op basis van vrijwilligheid en kosteloos. • Er komt een einde aan de marktwerking van het inburgeringsaanbod.
PVV	<ul style="list-style-type: none"> • Geen uitkeringen en geen woningen voor statushouders.

Partij	ONDERWIJSACHTERSTANDEN, VOOR- EN BUITENSCHOOLSE OPVANG
VVD	<ul style="list-style-type: none"> • Verlaging van de leerplicht naar vier jaar om leerachterstand bij jonge kinderen te voorkomen. • De mogelijkheid voor goed presterende basisscholen om onderwijstijden aan te passen. • Verplichting voor basisscholen om vervangende opvang te regelen voor kinderen als er sprake is van wachtlijsten bij de buitenschoolse opvang. • Een hogere overheidsbijdrage in de kosten van kinderopvang. De kinderopvang krijgt vanaf het tweede jaar een meer educatief karakter.
CDA	<ul style="list-style-type: none"> • Wij komen met een plan voor een volwaardige nationale diensttijd voor alle jongeren tussen de 16 en 20 jaar. Dat kan bij defensie maar ook bij maatschappelijke projecten op het terrein van zorg, welzijn, veiligheid, natuur en klimaat. • Wij willen een betere vertegenwoordiging van jongeren in adviesraden als de SER en maatschappelijke instellingen als woningcorporaties en pensioenfondsen. • Met innovatieve taalprogramma's en laagdrempelige hulpverlening via gemeenten en op de werkvloed willen wij de laaggeletterdheid terugdringen. • Wij willen meer hulpverleners in de klas en een doorzettingsmacht door een regievoerder die pas loslaat als het kind de hulp krijgt die nodig is in het kader van passend onderwijs.
D66	<ul style="list-style-type: none"> • Vier dagen per week gratis kinderopvang voor elk kind. • De huidige opvang, voorschoolse educatie en peuterspeelzaal worden samengevoegd tot één kinderopvang van hoge kwaliteit. • We werken toe naar gedeelde locaties van de kinderopvang en de basisschool. • Ieder kind krijgt een 'rijke' schooldag, met opvang, een gezonde lunch, sport en cultuur. • We geven meer budget aan scholen met kansarme leerlingen, meer geld voor inclusief onderwijs. • Wij investeren in geletterdheid en staan pal voor het behoud van bibliotheken. • Elke school krijgt een zorgteam met in elk geval een schoolpedagoog, een schoolverpleegkundige, een schoolpsycholoog en een medewerker van de jeugdhulp.
GL	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderopvang wordt een publieke voorziening. • De buitenschoolse opvang wordt helemaal gratis. • Scholen met veel kwetsbare leerlingen krijgen extra (financiële) ondersteuning. • Wij investeren in initiatieven die voortijdig schoolverlaten tegengaan.
SP	<ul style="list-style-type: none"> • Het passend onderwijs gaat op de schop en elk kind krijgt een leerrecht. • Wij maken kleinere klassen en stoppen met de hoge ouderbijdragen.

PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • Gratis kinderopvang. Alle kinderen kunnen van jongs af aan gratis naar de voorschool (kinderopvang) om samen te spelen en te leren. Zo wordt de kinderopvangtoeslag overbodig.
CU	<ul style="list-style-type: none"> • Bij de bestrijding van onderwijsachterstanden is nog veel winst te behalen omdat nog niet alle kinderen de weg er naar toe weten te vinden. • We leggen het recht van elk kind om te leren wettelijk vast. • Versterking van jeugdhulp in en bij de school. • Beter toezicht op passend onderwijs.
PvdD	<ul style="list-style-type: none"> • Gratis kinderopvang tot 4 jaar voor vier dagen in de week wordt onderdeel van het door de overheid aangeboden basisonderwijs.
50PLUS	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaliseringsprogramma's ter bestrijding van laaggeletterdheid. • Gratis kinderopvang om iedereen aan het arbeidsproces te laten deelnemen.
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingenvervoer is belangrijk om passend onderwijs te realiseren. • De samenwerkingsverbanden passend onderwijs dienen binnen een redelijke termijn voor elke leerling een plek aan te kunnen bieden als scholen er onderling niet uitkomen. • Er zijn heldere afspraken nodig tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden over het bundelen van budgetten voor zorg en onderwijs. • De samenwerking tussen basisscholen, peuterspeelzalen en kinderopvang dient veel eenvoudiger te worden, bijvoorbeeld als het gaat om de inschrijving van kinderen. • De leerplichtige leeftijd moet niet verlaagd worden. • Om kinderen en jongeren meer te laten lezen en analfabetisme en laaggeletterdheid te verminderen, zou de regering meer programma's dienen te ondersteunen die zich richten op de relatie tussen ouders en kinderen (bijvoorbeeld het stimuleren van voorlezen). Met bijzondere aandacht voor de onderbouw van het mbo en voor sociaaleconomisch kwetsbare groepen.
DENK	<ul style="list-style-type: none"> • Meer geld voor het onderwijsachterstandenbeleid. • Een stagegarantie van de overheid voor iedereen die geen stageplaats kan vinden. • Een pilot met brede onderwijslocaties die kinderopvang, dagbesteding en onderwijs aanbieden.
PVV	<ul style="list-style-type: none"> • Passend onderwijs moet echt passend worden.

Partij	BESTAANZEKERHEID, ARMOEDE EN SCHULDEN
VVD	<ul style="list-style-type: none"> • Vereenvoudiging van het belasting- en toeslagenstelsel, waarbij toeslagen zoveel mogelijk worden omgezet in lagere lasten. • Activeren van mensen in de bijstand door een tegenprestatie. • Bij de aanpak van problematische schulden door gemeenten zet de VVD in op wettelijke mogelijkheden om de schuldensituatie twee maanden te bevriezen, een schuldregeling om mensen sneller uit de schuldenproblematiek te halen, financiële bijdrage van overheidsschuldeisers aan de kosten van gemeentelijke schuldhulpverlening, bescherming van kinderen bij verkeerde keuzes van hun ouders (de betaling van kinderalimentatie krijgt voorrang op de aflossing van schulden).
CDA	<ul style="list-style-type: none"> • We vereenvoudigen het toeslagenstelsel. We baseren de toeslagen zoveel mogelijk op een vastgesteld inkomen zodat het aantal terugvorderingen drastisch afneemt. • Er komt een regeling voor ondernemers die werknemers met problematische schulden helpen. Zij hoeven geen belasting te betalen over de kosten die zij maken bij de hulp die ze verlenen. • Herwaardering van het vaste contract als norm voor een duurzame arbeidsrelatie. • Veel mensen die op het minimumloon werken kunnen nauwelijks rondkomen van het inkomen. Dit zijn vooral jongeren. Zij moeten onder de streep erop vooruitgaan zodat zij niet in armoede vervallen.

	<p>Door gerichte lastenverlichting en/of verhoging van het minimumloon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wij willen een breed onderzoek naar de vraag of het huidige stelsel van sociale zekerheid nog voldoende bestaanszekerheid en perspectief biedt voor mensen die langdurig zijn aangewezen op een uitkering, • Wij willen de terugkeer van de sociale werkvoorziening in de vorm van een landelijk netwerk van Sociaal Ontwikkelbedrijven. • Wij belonen en ondersteunen ondernemers die mensen met een beperking in dienst nemen. • Wij zetten ons in voor inclusieve wetgeving om de toegankelijkheid voor mensen met een beperking te borgen. • Gemeentelijke hulp voor armoede en schulden koppelen aan een breed aanbod van stageplekken, werk en scholing. • Wij werken de deeltijd-WW uit tot een volwaardig instrument.
D66	<ul style="list-style-type: none"> • Belastingen vereenvoudigen en toeslagen afschaffen: in plaats van het rondpompen van geld door middel van toeslagen, krijgt ieder Nederlands huishouden een korting op de belasting, De laagste inkomens, die geen belasting betalen, krijgen dit bedrag uitgekeerd, • Voor werkgevers maken we het aantrekkelijker om mensen een vast contract te bieden. • Mensen met een uitkering krijgen meer persoonlijke begeleiding en we investeren in scholing, zodat mensen ook in de toekomst aan de slag kunnen blijven. • Het minimumloon gaat omhoog en bijverdienen naast een uitkering wordt aantrekkelijker. • We zetten de 'Brede schuldenaanpak', die zich richt op preventie van schulden en het ondersteunen en ontzorgen van mensen met schulden, onverkort door. • Mensen met schulden krijgen elk jaar het wettelijk recht op een aflossingspauze van twee maanden. • We richten een centraal geleid incassobureau in voor schulden bij de (semi)overheid: een sociale instelling die nauw verbonden is met de schuldhulpverlening en als hoofddoelstelling een duurzame financiële toekomst nastreeft. • We onderzoeken een samenvoeging van het minnelijke- en wettelijke traject. • Verhoging van de beslagvrije voet, keurmerk voor bewindvoerders. • Speciale aandacht voor kinderarmoede en de kansengelijkheid van kinderen uit arme gezinnen.
GL	<ul style="list-style-type: none"> • We hervormen de Participatiewet. • We schaffen de kostendelersnorm af. • Voor mensen met problematische schulden richten we een Nationaal Schuldenfonds op dat hun schulden overneemt. • We trekken geld uit voor sociale advocatuur. We geven ruimte aan alternatieve vormen van rechtspraak zoals regelrechters, schuldenrechters en wijkrechtspraak.
SP	<ul style="list-style-type: none"> • We brengen de rechtspraak dicht bij mensen, met Huizen van het recht door het hele land. Waar eerste hulp kan worden geboden als mensen juridische of sociale problemen hebben, zoals schulden.
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • We investeren meer in armoedebestrijding om kinderen in arme gezinnen te helpen. • Verhoging van het minimumloon naar 14 euro per uur. • Werkgarantie voor iedereen die zijn of haar baan verliest door de coronacrisis.
CU	<ul style="list-style-type: none"> • Naar één werkendekorting en lagere belasting op arbeidsinkomen. • Vast contract aantrekkelijker, flex duurder. • Minimumtarieven voor zzp'ers in cao's. • Hoger minimumloon. • Geen consumentenproducten op afbetaling. • Overheid veroorzaakt zelf minder schulden. • Beperken doorverkoop schulden.

	<ul style="list-style-type: none"> • Dak- en thuislozen niet meer bestuurlijk beboeten. Door bestuurlijk boetes worden mogelijk aanwezige schulden onoverkomelijk. • Bij overheidsincasso's wordt altijd de mogelijkheid aangeboden tot termijnbetaling. • Inzicht en overzicht van alle openstaande schulden. • Er komt een waarborgfonds waarmee veel meer problematische schulden dan nu kunnen worden afgekocht. • Steun voor schuldhulpmaatjes. • Centraal kenniscentrum voor schuldhulpverlening. • Standaard adempauze van 6 maanden. • Geen huisuitzettingen bij kinderen onder de twaalf, • De beslagvrije voet vormt het absolute bestaansminimum voor mensen.
PvdD	<ul style="list-style-type: none"> • De sociale advocatuur moet voldoende tijd en vergoeding krijgen, zodat iedereen verzekerd kan zijn goede rechtsbijstand. • Verhoging van het minimumloon met 40 procent. • Werkzoekenden kunnen makkelijker vrijwilligerswerk en stages doen. • Er komt een nieuw type sociale werkvoorziening. • Basisinkomen voor iedereen. Er wordt haast gemaakt met een grote pilot om het basisinkomen in de praktijk te testen.
50PLUS	<ul style="list-style-type: none"> • Mensen onder de armoedegrens worden extra gesteund. • Structurele verhoging van het minimumloon. • Het eigen risico in de gezondheidszorg gaat terug naar 200 euro. • Kostendelersnorm wordt afgeschaft. • Mensen onder de armoedegrens worden extra gesteund. • De schuldhulpverlening moet worden verbeterd. Gemeenten moeten worden gestimuleerd om te kijken naar de samenhang van werkloosheid, schulden, de (geestelijke) gezondheid en gezinssituatie. Ervaringsdeskundigen worden ingezet.
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • Gezinsdraagkracht moet weer het uitgangspunt worden van het belastingstelsel. • Wij pleiten voor een drastische inperking van de toeslagen. • Geen aparte toeslag gericht op kinderopvang, maar een vaste bijdrage per kind. • Opwaardering van onbetaalde of deels betaalde arbeid, zoals mantelzorg en vrijwilligerswerk. • Verlaging van lasten op arbeid. • Evenwichtige verdeling van koopkrachtontwikkeling tussen rijk en arm, oud en jong.
DENK	<ul style="list-style-type: none"> • Een hoger minimumloon. • Meer inkomensondersteuning voor ouderen. • Het bestrijden van kinderarmoede. • Meer mensen de zekerheid van een vast contract. • Een bijstandsuitkering met meer mogelijkheden om bij te verdienen en te sparen. • Afschaffing van de tegenprestatie. • Afschaffing van de kostendelersnorm.
PVV	<ul style="list-style-type: none"> • Verhogen minimumloon • Behoud zorgtoeslag voor lagere inkomens • Afschaffen eigen risico voor iedereen